

5

wenken voor het werken met paarden in de zorg: de grondhouding

1. VEILIGHEID VOOR MENS EN PAARD

- Er is kennis van de risico's die werken met paarden met zich meebrengt. De grootte, kracht en het vluchtinstinct maken dat er uiterst voorzichtig wordt gewerkt.
- Er wordt voorkomen dat de paarden kunnen bijten of slaan door rustig te werken en geen versnaperingen aan te bieden tussendoor.
- Iedereen leert om zich niet achter het paard te begeven zonder dat het paard ervan weet. Blijf uit de 'dode hoek'.
- De werkomgeving is veilig en zonder onvoorspelbare gebeurtenissen. (Omvallende harken, binnenrennende kinderen).
- Er wordt consistent gewerkt door alle medewerkers zodat er geen verwarring ontstaat bij het paard over wat wel en niet kan en mag.
- De match tussen het paard, de zorgverlener en de deelnemer is goed.
- Er wordt niet gewerkt met materialen die pijn, ongemak of verwonding kunnen veroorzaken bij het paard.

Bij het niet naleven van deze richtlijnen zal het gevaar in het werk aanzienlijk toenemen.

2. AANDACHT VOOR DE NATUUR VAN HET PAARD

- Het paard kan meerdere malen per dag langdurig eten, heeft gezelschap van soortgenoten en heeft de mogelijkheid vrij rond te bewegen.
- Er is besef van het risico op overgewicht/obesitas van het paard en de gevolgen daarvan voor de gezondheid.
- Het paard is goed zoals het is geboren. Kinharen e.d. laten we gewoon zitten.
- Vermijd situaties van macht en onmacht in het werk. Dominant mensengedrag is nergens goed voor.
- Wees altijd alert of het paard pijn heeft. Herken de signalen daarvan.
- Respecteer het sociale gedrag van het paard. (Het effect van isoleren uit de groep, het effect van aanraking).
- Vermijd onnodige drukke en onduidelijke bewegingen.

Isolatie, beperkt bewegen en te gelimiteerd of te veel voeren beperken het welzijn.

3. AANDACHT VOOR DE MENTALE EN SENSORISCHE MOGELIJKHEDEN VAN HET PAARD

- Overschat de kennis van mensenbegrippen van het paard niet. Het paard is geen mens en denkt niet zoals wij. (Hij weet wat hij fout doet en is ondeugend, heeft geen zin etc.)
- Onderschat de kennis van het paard niet (het is maar een paard).

- Houdt er rekening mee dat het paard andere dingen hoort en ziet dan mensen.
- Werk niet te lang met een paard en houd rekening met het moment dat het genoeg is.
- Paardengedrag is paardengedrag. Dat hoeft niet altijd beschreven en geïnterpreteerd te worden.

Over- en onderschatten van het wezen van het paard heeft altijd gevolgen voor het welzijn.

4. OOG VOOR DE EMOTIONELE TOESTAND VAN HET PAARD IN HET MOMENT

- Zorg dat het team dat met de paarden werkt consistent is. Alle regels gelden altijd voor iedereen, welke regels dat ook zijn.
- Het werk is altijd comfortabel.
- Er worden geen vlucht/vecht/bevries situaties gecreëerd.
- Voordat het werk aanvangt is de voorbereiding in orde.
- Blijf goed in contact met het paard door aaien en stemgebruik.
- Blijf altijd positief over het paard, ook als het moeilijk is.
- Een paard kan (mee)lijden.
- Sluit altijd goed af en beloon/bedank het paard voor de inbreng.

Veel opwinding en gebrek aan stimulans om het werk te volbrengen kan tot stress en een negatieve werkhouding leiden.

5. HOE LEERT/ONTHOUDT EEN PAARD

- Ongewenst gedrag negeren en gewenst gedrag belonen is goed.
- Ontspannen is een grote beloning.
- Goede timing is heel belangrijk. Minimaliseer de tijd tussen de handeling en de reactie daarop.
- Ga er vanuit dat het paard geen fouten maakt. Het reageert op wat zich voordoet en kan een onwenselijke respons hebben ontwikkeld op signalen waarvan wij ons niet bewust zijn dat wij die uitzenden.
- Door consistent te zijn kunnen onze signalen naar het paard licht blijven.
 - de signalen zijn duidelijk te onderscheiden van elkaar
 - de signalen zijn eenduidig
 - _ tegenstrijdige signalen worden nooit tegelijkertijd gegeven
 - _ signalen bedoeld om het paard in beweging te krijgen worden alleen gegeven als het paard ook daadwerkelijk in beweging kan komen.

Bij onjuist handelen kunnen bij het paard gedragsproblemen ontstaan. Agressie, wegluchten of apathie zijn het resultaat.

Kom je er niet uit? Ik help jou of je team graag op weg.

Met dank aan de International Society of Equitation Science